

μην τόσον *εμπεριδευμένην*, τὴν κεφαλὴν τόσον *ἐμπεπηγμένην* εἰς τοὺς ὤμους, τὸ στόμα συνεστέλλετο μετὰ ὕφους τοσοῦτον ζωοδῶς ματαίου, οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἡμικεκλισμένοι, ἐξέριπτον βλέμμα κρυπτόν τοσοῦτον αὐτάρεσκον, ὥστε πᾶς τις ἐνόμισεν ὅτι βλέπει τὴν προσωποποίησιν, εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, ὄλων τῶν γελοίων καὶ ὄλων τῶν κινήματων τῶν ἠρώων τῆς ἵπποδρομίας, τοῦ τούρφου δηλ. καὶ τοῦ σπύρτου (*turf, sport*).

Ἡ παντομίμη καὶ ἡ ἀπαγγελία ὑπερέβησαν τὴν ἐνδομασίαν καὶ τὴν φυσιογνωμίαν. Ὁ διευθυντὴς εἰς τὸ ἔπακρον τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του, προσεκάλεσε τῶν γειτόνων του τινὰ, μέγαν ἵπποδάτην, οὗ ἠθέλησε νὰ συμβουλευθῆ τὴν ἀρμοδιότητα. Τότε δὴ ἡ σκηνὴ παρ ὀλίγον νὰ μετατραπῆ εἰς τραγικὴν καθότι ὁ σπόρτμαρ ἐγνώρισεν ἑαυτὸν τόσον ἐντελῶς ἐν τῷ ὑποκριτῇ, ὥστε ὑπέλαθε τὴν παράστασίν του ὡς ὕβριν καὶ τῷ ἐζήτησεν ἱκανοποίησιν...

Ἐννοεῖται οἰκοθεν, ὅτι ἦν τοῦτο ὁ μεγαλύτερος θρίαμβος τοῦ τεχνίτου... Ἐσυμφώνησεν ἀντὶ 40 λίρ. στερ. ὡς ὁ Κ. Οὐγγίνης; . .

Ἡμέρας τινὰς μετὰ ταῦτα, ὁ διευθυντὴς περιέμενε τοὺς τέσσαρας νέους ὑποκριτὰς του, εἰς ἐντευξίν τινὰ, ἵνα διανείμῃ αὐτοῖς τὰ πρόσωπά των, ὅτε ἴδε ἀναφαίνόμενον τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον Μάθιους, ὃν τοσοῦτον ἀποτόμως εἶχεν ἀποπέμψει. Ὁ πρωτόπειρος ὑποκριτὴς προσαγόμενος ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτὸν συναδέλφου του, προσεποιεῖτο ἦθος τι ἔτι μᾶλλον δειλὸν καὶ ἀδέξιον ἢ τὴν πρῶτην ἡμέραν . . .

— Τί ἦλθε; νὰ κάμῃς ἐδῶ! τοῦ λέγει ὁ θεατρῶνης μετὰ πλείονος παρά ποτε περιφρονησεως.

— Αὐθέντα, ἀποκρίνεται ὁ ὑποκριτὴς, ἔρχομαι νὰ ἐκπληρώσω τὰς συμφωνίας μου καὶ ν' ἀρχίσω τὰ χρέη μου. . .

— Γνωρίζεις κάλλιστα, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ σὲ προσλάβω, καὶ ὅτι ἡ ὑπηρεσία σου μ' εἶναι ἀχρηστος. . . Περιμένω ἐνταῦθα τέσσαρας πρωταγωνιστὰς τῶν ὁποίων οὔτε τὸ νύχι ἀξίζει. . .

— ὦ! αὐθέντα, μὴ ἔχῃς ἔννοια! τῷ ὑπέλαθεν ὁ Μάθιους. Δὲν ζητῶ καλῆτερον, παρὰ νὰ κερδήζω τὰς 120 λίρας στερλίνας μου κατὰ μῆνα χωρὶς νὰ κάμω τίποτε. Εὐαρεστηθῆτε μόνον νὰ μὲ προκαταβάλλετε τὸ πρῶτον μηνιαῖον. . .

Καὶ ἐμφανίζει τὰ τέσσαρα συμβόλαια, τὸ τοῦ Γερονίκου, τοῦ ἵπποκόμου, τοῦ Κ. Οὐγγίνης καὶ τοῦ Φονδ-Βάρνην, συμβόλαια τὰ ὁποῖα ὑπέγραψεν ὁ διευθυντὴς εἰς αὐτὸν τὸν Κ. Μάθιους, ὅστις ἔλαβεν ἀλληλοδιαδόχως τὰς τέσσαρας ταύτας μορφάς, ἵν' ἀποδείξῃ τι ἔδύνατο νὰ πράξῃ.

Τὶς μένει ἐμβρόντητος εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ταύτην; — ὁ θεατρῶνης μας.

— Σὺ ἦσο, σὺ! ἐκφωνεῖ ὀπισθοδρομῶν τρία βήματα καὶ θεωρῶν τὸν θαυματουργὸν ὑποκριτὴν!

— Ἐγὼ αὐτός, κύριε, ἀποκρίνεται ὁ Μάθιους.

Καὶ ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀμφιβολίαν, ἐπαναλέγων μέγρος ἐξ ἐκάστου προσώπου, μετὰ τῆς αὐτῆς τῶν προηγηθεισῶν ἡμερῶν ἐντελείας.

— Ὁμολογήσετε, εἶπεν ὁ θεατρῶνης εἰς τοὺς παρεστώτας ὅτι ποτὲ κανεὶς δὲν μετέποιήθη ἐπὶ τὸ γελοῖον οὐδὲ μετεμορφώθη τόσον ἀγνωρίστως!

Ὁ Μάθιους, καὶ ὡς ἄνθρωπος ἀπολαύων ὑπολήψεως καὶ ὡς ὑποκριτὴς θαυμαζόμενος, ἀπέκτησε οὐχὶ εὐκαταφρόνητον περιουσίαν. Ἐνῶ, πεντηκοντούτης ἀπέβαλε τὸν ἕνα πόδα, παρίστα εἰσέτι καὶ ἀπέσπα μανιώδεις χειροκροτήσεις.

Ὁ Μάθιους ἐδημοσίευσεν πρὶν τοῦ θανάτου του, πολλοὺς τόμους περιέργων ἀπομνημονευμάτων.

(κατὰ τὸ γαλλικόν).
* * *

H MARIA ΛΑΦΑΡΖ.

Ἡ γυνὴ αὕτη, ἧς ἡ δίκη συνεκίνησεν ἄλλοτε ὕλην τὴν Εὐρώπην ἀπέβωσε τὸν παρελθόντα μῆνα ἐν Γαλλίᾳ. Θυγάτηρ συνταγματάρχου τῆς Αὐτοκρατορίας, ἡ Κ. Λαφαρζ, οὕσα εἰσέτι Μαρία Καπέλλη, ἐξῆσεν ὀρφανὴ μητρός. Ἐχουσα γόνιμον τὸ πνεῦμα εἰς ῥαδιουργίας καὶ τὴν φύσιν ῥωμκτικὴν, καθίστα τὴν φύλαξιν αὐτῆς δυσχερῆ. Ἰπάνδρευσαν λοιπὸν αὐτὴν μετὰ τινος ἐργοστασιάρχου, ὀνόματι Λαφαρζ (*Lafarge*), μέσον προξενίας. Τοιαύτη ἔνωσις καὶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ἦν ἐπόμενον νὰ φέρῃ τοὺς καρπούς της. Μετὰ ἐν ἔτος ἐσωτερικῆς πάλης, ἀντεγκλήσεων καὶ βίου ταραχῶδους, ὁ Λαφαρζ ἀποθνήσκει. Ἡ κοινὴ φήμη ἀπέδωκε τὸν θάνατόν του εἰς δηλητηρίασιν. Ἐγένετο ἐπομένως αὐτοψία καὶ ἐκ χημικῆς ἀναλύσεως, εὐρέθη εἰς τὰ σπλάγγνα του ἡ παρουσία ἄρσενικοῦ. Ἐρέθη ὅτι τὸ δηλητήριον ἐδόθη ἐντὸς πλακουντιῶν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐνήργησε τοῦτο ἐπὶ τῆς ἰσχυρᾶς κράσεως τοῦ Λαφαρζ, ἐξήρθη ἐπανειλημμένως τὸ φάρμακον εἰς τὰ ποτὰ αὐτοῦ. Ἡ Κ. Λαφαρζ συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη. Δευτέρα δέ τις δίκη προσετέθη εἰς τὴν κυρίαν. Κατηγορήθη ἡ γυνὴ ὡς ἀφαιρέσασα ἀδάμαντας ἀνήκοντας εἰς τὴν οἰκογενεῖαν Λεωτώ. Περίπτωσις δέ τις ῥωμαντικῆ ἐπιτύχησε τὰς περιέργους ἤδη περιπετείας τῆς δίκης. Ἐφωράθη ἀλληλογραφία τις καὶ σχέσις μεθ' ἐνὸς νέου ὀνομαζομένου Κλαβῶ. Ὅταν ἐζήτησαν νὰ τὸν προσκαλέσωσι μάρτυρα, δὲν τὸν εὔρον εἶχεν ἀναχωρήσει εἰς Ἀμερικὴν.

Ἡ ἡλικία τῆς κατηγορουμένης, ἡ θέσις αὐτῆς, ἡ ἐξοχος ὠραιότης της, τὸ σπάνιον πνεῦμά της, τὰ μυστηριώδη περιστατικὰ τοῦ ἐγκλήματος, αἱ ἀντιφάσεις τῶν μαρτύρων, οἱ ἐνδοιασμοὶ τῶν χημικῶν, ἡ ἔλευσις τοῦ Κ. Ὀρφιλᾶ καὶ ὁ ἀνταγωνισμὸς τοῦ Κ. Ρασπαίλ, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ περιγραφή τοῦ πύργου Γλανδιέ, ὅπου ἐπράχθη τὸ κακούργημα, πάντα ταῦτα συνέτρεξαν εἰς τὸ νὰ δώσωσιν εἰς τὴν δίκην ταύτην ὑπερφυσικὴν τινὰ ὄψιν. Ἡ Εὐρώπη προσήλωσε τὴν προσοχὴν αὐτῆς. Αἱ ἐκθέσεις τῶν δικαστικῶν ἐφημερίδων ἀνεγινώσκοντο μετ' ἀπληστίας εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰς αἰθούσας, εἰς τὰ ὑπερῶα, εἰς τὰ ἐργοστάσια. Οὐδὲν

ἄλλο ἡσχόλει τὰ πνεύματα. ἀνευπηρχον πλέον οὔτε συντηρητικοὶ οὔτε ἀντιπολιτευόμενοι, οὔτε πολιτικοί, οὔτε φιλόλογοι, οὔτε τέχναι, οὔτε ἐπιστήμαι, οὔτε βιομηχανία, οὔτε καταλλαγή, οὔτε ἐμπόριον ἀλλὰ μόνον καπελλιστὰὶ καὶ ἀντικαπελλιστὰὶ ὡς παρ' ἡμῖν κατὰ τινα θεατρικὴν ἐποχὴν δὲν ἦσαν εἰμὴ βασισταὶ καὶ ἀντιβασισταὶ, ἢ μαρκεζινιστὰὶ καὶ ἀντιμαρκεζινιστὰὶ. Ἡ ἡρώϊς τοῦ Γλανδιέ, ὡς ὠνόμαζον τὴν Κ. Λαφάρζ, ἀπερρόφησε τὴν προσοχὴν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Τεμάχια ἐπιστολῶν της, ἀναγνωσθέντα ἐν ταῖς συνεδριάσεσιν, ἔφερον εἰς τὸ ἔπακρον τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς φανατικῶν. Ἀλλὰ μ' ὄλην τὴν ἀνάπτυξιν ταύτην τῆς συμπαιδείας, ἡ Κ. Λαφάρζ κατεδικάσθη εἰς κάθειρξιν διὰ βίου. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἡ ἐφήμερος αὐτῆς φήμη ἐλητμονήθη ὑπὸ πάντων. Εἰδέδωκε ὑπεμνήματα, τὰ ὅποια δὲν ἦσαν ὅποια ἀνεμένοντο.

Ἰπέστη δὲ τοῦ ἐξίλασμοῦ της τὰ ἔτη ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἐν σιγῇ καὶ ἐν δάκρυσι, φερομένη ἀπὸ εἰρηκτῆς εἰς εἰρηκτῆν.

Ἐλευθερωθεῖσα ἀπὸ τινῶν ἐπῶν, διήγε, τῆς εἰρηκτῆς ἐξεληθούσα, βίον σιωπηλὸν καὶ ἀπόδημον. Μιχρονηθεῖσα πρὶν τῆς ἡλικίας, κύπτουσα ὑπὸ τὴν θλίψιν, τὰς λύπας, τὸν κάματον καὶ ἴσως τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος, ἐτελεύτησε τὸν βίον, πλήρης θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ μετανοίας.

Ζῶσα ἐπισχόλησε τὴν Γαλλίαν διὰ τοῦ ἐγκλήματός της, ἀποθανούσης δὲ θαυμάζονται ἤδη πάνθ' ὡς ἔγραψε καὶ ἔμενον μέχρι τοῦδε ἀνεκδοτα. Θαυμάζεται δὲ πρὸ πάντων ἐπιστολή τις αὐτῆς γραφείσα πρὸς τὸν κουρέα ποιητὴν Ζασιέρ, τὸν ὁποῖον ἐσχάτως ὑπερεπήνησεν ἡ Γαλλικὴ ἀκαδημία. Τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ἥτις κρίνεται ὡς ἀριστοῦργημα κριτικῆς καὶ γλώσσης, πειράμεθα νὰ μεταφράσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα τεμάχιά τινα, χάριν τῶν ἀναγνωστριῶν μας, εἰς ἀπόδειξιν ὅτι τὸ ὠραῖον φύλον ἔχει μόνον τὸ τόξον καὶ τὰ βέλη τοῦ ἔρωτος, ἀλλὰ καὶ τὸν γραφικὸν κάλαμον ἐξαισῶς δύναται νὰ κρατήσῃ εἰς χεῖρας.

» Ἐλαβον φίλε τὴν ἐπιστολήν σου καὶ τὰς θαυμασίους ποιήσεις σου, καὶ ἀπὸ δύο ἡμερῶν ζῶ κατὰ μόναν μετὰ τῆς μούσης σου.

« Τί λοιπόν! ἐζήτουν ἵνα πληρώσω τὴν ἐρημίαν μου, τοὺς μεγάλους ἀνδρας τῶν περελθουσῶν γενεῶν, μεγάλους ποιητὰς ξένους, . . . Συγγνώμη! ἐνῶ σὺ ἐθήρηναι ἐπὶ τοῖς παθήμασί μου, ἐγὼ δὲν προσέκλινον ἐνώπιον τῆς μεγαλοφυΐας σου . . . Ἀλλὰ, νὰ σ' ὁμολογήσω πᾶν τὸ ἄδικόν μου; Ἐφρόνουν ὅτι ἡ μούσα σου ἔψαλλεν εἰς γλώσσαν ξένην δι' ἐμέ. Ἀλλ' ἀνοίγουσα τὸ βιβλίον, ἅμα τῇ πρώτῃ στροφῇ, κατέμαθον τὴν ἀπάτην μου. Σ' ἐνόουν, σ' ἐθαύμαζον, ἔκλαιον, ὅταν ἔκλαιες, καὶ ἐμειδίω, ὅταν ἐμειδίεις! Ὅποιον θαυμάσιον ἐλεγείων ἡ Μάλτρο, ὁποῖον βουκολικὸν ποίημα ἡ Ἀβούγιο. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀφικνεῖσαι εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἔρωτος, χωρὶς νὰ κρούσης οὔτε μίαν τῶν χορδῶν τοῦ ἀκρατήτου πάθους. Ὅποια ἀγνότης, καὶ

ὅμως ὅποια νωχέλεια, ὅποια τρυφερότης! δὲν εἶναι ἔκφρασις τοῦ πυρὸς τῆς καρδίας, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ζωή, ἡ θρησκεία, ἡ ἀρετὴ ἡ τάλαινα ἐκείνη ἀθάνα δὲν ζῆ διὰ ν' ἀγαπᾷ, ἀλλ' ἀγαπᾷ διὰ τὰ ζῆ.

« Ἀφίνεις αὐτὴν ἀπαίδευτον καὶ ταπεινὴν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐποίησες αὐτὴν ἀγαθὴν, τὴν εὐρίσκομεν ἔξοχον. Δὲν ἔχει τὸ πνεῦμα ἐκείνο, ὅπερ ὁ κόσμος δίδει εἰς τὰς κόρας του, ὡς δῶρον λαμπρὸν, ἀλλὰ ψευδὲς καὶ μάταιον. Γυνὴ, ἐπροικίσθη καὶ αὐτὴ ὡς πᾶσαι αἱ γυναῖκες, τὸ πνεῦμα τῶν αἰσθημάτων της. Ὁ ἔρωσ της εἶναι ὡς τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων. Αἱ ἀρεταὶ της περιλαμπρύνουσιν αὐτὴν διὰ τοῦ φωταεοῦ ἐκείνου ἀοράτου κύκλου, ὅστις εἶναι ἡ καλλονὴ τῆς ψυχῆς, ἥτις θέλγει τὰς καρδίας καὶ προσέλκει αὐτάς, φεύγει δὲ τὰ ἄμματα τῶν ὅσοι δὲν ἔχουσι βλέμμα πατρὸς, ποιητοῦ ἢ ἔραστοῦ. Γράφουσα τὴν Μάλτρο, ἡ μούσα σου ἐγένετο παρθένος καὶ χριστιανὴ, ποιούσα δὲ τὴν Ἀβούγιο ἐστολίσθη φιλαρέσκως με τοὺς ἐξ ἐξ ἴων καὶ ῥόδων στεφάνους, οἵτινες ἐκόσμου ἀλλοτε τὸν Τίβουλον, τὸν Ἀνακρέοντα, τὸν Ὀράτιον.

(Ἐνταῦθα ἡ Κ. Λαφάρζ ἀναλύει τὴν διάλεκτον (patois) τοῦ ποιητοῦ, ὡς ἤθελεν εἰπεῖ ὁ παρ' ἡμῖν λόγιος, δημοτικὴν γλώσσαν, καὶ ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ὠραῖον ὡς τὸ φῶς, εἰσδύει εἰς τὰ πάντα καὶ πανταχοῦ διασώζει τὰ θεῖα δικαίωμάτα του. Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀργίλλου ἀποτυπούμενον, τὸ ὠραῖον μεταβάλλει αὐτὸν εἰς χρυσίον. »

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΑΡΧΙΑΔΙΚΑΣΤΗΣ ΧΟΛΤ.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ 17ου αἰῶνος, γυνὴ τις ἐξηκοντοῦτις ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τῶν Συνέδρων τοῦ Ὄξφορντ κατηγορουμένη ἐπὶ μαγείᾳ. Ἐφερε δὲ ἡ πράξις τῆς κατηγορίας οὕτω, ὅτι ἦν κάτοχος ἐνὸς βασκανίου (amulette) καὶ τοῦτο τῇ ἔδιδε τὴν ὑπερφύα δύναμιν τοῦ νὰ θεραπεύῃ ἢ νὰ φέρῃ εἰς ἀσθένειαν κατ' ἀρέσκειαν τὰ κερκασφόρα ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Πάμπολλοι δὲ μάρτυρες κατέθετον μετ' ὄρκου ὅτι εἶχον γίνει θύματα τῆς μαγείας της.

Οἱ ἑνορκοὶ παρωργισμένοι ἀνυπομόνουν, ἐωσοῦ κηρύξωσιν αὐτὴν ἑνοχον, καὶ οὐδεὶς δικηγόρος ὕψανε τὴν φωνὴν ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης γυναικὸς, ἥτις τεταραγμένη ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐκ τοῦ τρόμου ἡμιθανῆς, δὲν ὑπερασπίζετο εἰμὴ με ἀρνητικὰς φράσεις διακοπτομένης ἀπὸ λυγμούς καὶ δάκρυα. Σιωπῇ βαθεῖα ἐπικράτει εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων, ὅτε ὁ Πρόεδρος ἔλαβε τὸν λόγον ἵν' ἀρχίσῃ τὴν συζήτησιν.

— Ἄς μοι δοθῇ, εἶπεν οὗτος, τὸ βασκανίον τὸ εὐρεθὲν εἰς τὴν κατηγορουμένην.

Καὶ ὑπάλληλός τις τοῦ δικαστηρίου ὑπήκουσε. Μεγάλῃ ὑπῆρξεν ἡ ἐκπλήξις καὶ ἡ ἀποστροφή τῶν περιεστώτων. Ἠπόρησαν πῶς εἰς ἀρχιδικαστῆς ἐτόλμα νὰ ἐγγίσῃ ἐνώπιον τῶν δικαστῶν καὶ τοῦ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου ἐν ἀντικείμενον ἀνήκον